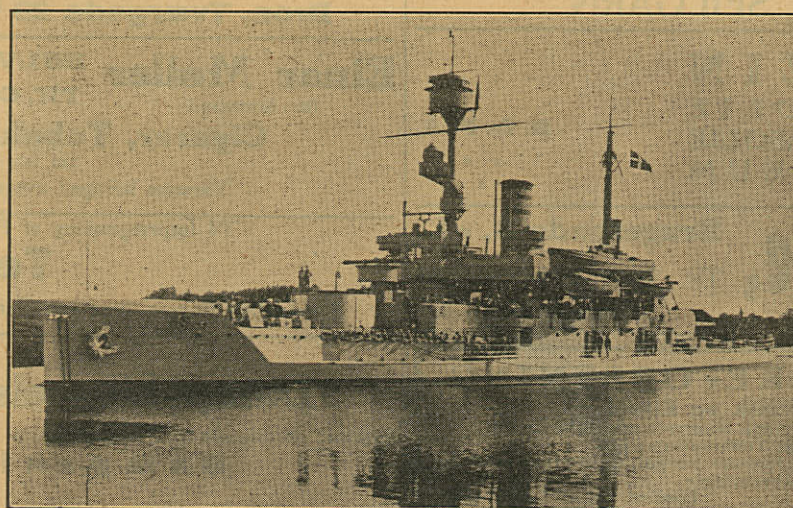
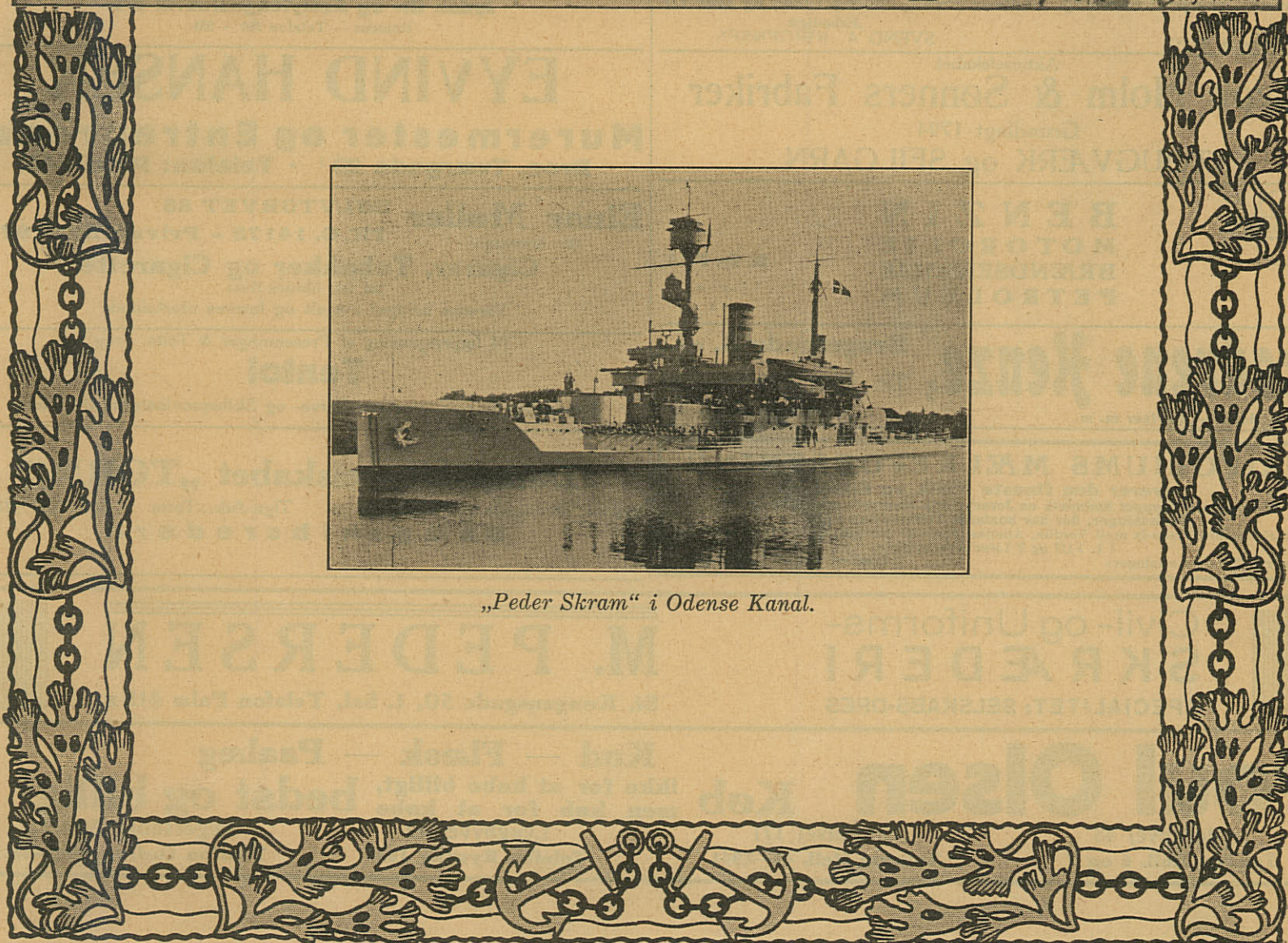

Under Dannebrog

Chc Benjamin Olsna

„Peder Skram“ i Odense Kanal.

● **Kolonial Lageret** ● **Gernersgade 45** ●
Telf. Central 7694 Lager for de bedste Varer

Ægte Java Kaffe - The fra China. Ceylon og Indien m. m.
 Fineste Konserves og Vine. - Biscuits. - Chokolade og Konfekturner
 Leverandør til Embeds- og Bestillingsmænd samt Læger.

Østerbro **KRONE-MAGASINET** Aarhus
 Triangel 2 **NØRREBROGADE 27** Søndergade 11
 Øbro 1145 y C. 4686 Telf. 384

Største Udvalg i Hatte, Manchetskjorter, Slips, Seler,
 Sokker, Handsker & Lommetørklæder.

De er altid velkomne i Krone-Magasinet.

PLANTEMARGARINE
NUCA

Fineste Kvalitet
 Københavns Margarinefabrik A/S
 Telefon: Central 542 - 5 Ledninger

STUDENTERFORENINGENS SELSKABSLOKALER VESTRE BOULEVARD 6
 anbefales til Afholdelse af enhver Festivitet, 3 Sal. Indtil 500 Couverts kan
 dækkes i samme Sal. Baller, Karnevaller indtil 1400 Deltagere. De nyindrettede
 elegante Lokaler i Stueetagen særligt egnede til Familiefester, mindre Møder
 og lignende, bringes i Erindring. Moderate Priser. Forlang Tilbud og bese Lo-
 kalerne. Erhødigst SVEND A. JØRGENSEN
 Telefon Central 10157

Aktieselskabet

Jacob Holm & Sønners Fabriker

Grundlagt 1794
 TOUGVÆRK og SEILGARN

BENZIN
MOTOROLIE
BRÆNDELSOLIE
PETROLEUM

D. D. P. A.

Brødrene Henze, Bragesgade 8. L.
 Tlf. 3002 - 3045 - 3065
 Leverandør til Orlogsværftet.

TRIFOLIUMS MÆLKEFORSYNING
 leverer den fineste Mælk og Fløde
 al originalt aftappet Sødsmælk og Jersey mælk stammer udelukkende fra
 Besætninger, der har bestået Tuberkulinprøven.
 Vor ekstrafine Fløde-Is med Vanille, Ananas, Jordbær Nougat, og Hindbær leveres
 i 1, 1 1/2 og 2 Liter Anretninger. Central 385 (10 Ledninger)

Civil- og Uniforms-
SKRÆDERI
 SPECIALITET: SELSKABS-DRES

Poul Olsen

Hellerupvej 43
 Telefon Hell. 6 og 7

Strandvej 171
 Telefon Hell. 41-1941

Køb

Kød — Flæsk — Paalæg
 ikke for at købe billigt, men køb for at købe **bedst og billigt**

Lyngbyvej 42
 Telefon Ryvang 1633

Jægersborg Alle 35
 Telefon Ordrup 1041-3141

Carl Røds-Hagens Eftflg.

(Henry Petersen)
 Skomagermester

1ste Klasses Haandsyet Fodtøj efter Maal

Toldbodvej 1

København K.

Telefon Palæ 682 x

H. Hagerup's Boghandel

Telefon 675 & 874

Gothersgade 30

Leverandør til Marinens Bibliotek og Kadetskolen etc.

Meld Dem ind i en af vore *Læsekrese* eller i vort udmærkede
 og billige *Læseselskab*.

WHITE HORSE
WHISKY

Brug Acetylengas paa Staalflasker.

Altid klar til Brug. — Mindre Iltforbrug.
 Ren og kold Gas.

Jydsk Ilt- og Acetylengasfabrik A/S
 Horsens — Telefon 350 — 351

EYVIND HANSEN

Murermester og Entreprenør

Dron. Tværgade 29¹ • Telefon: Palæ 4441

Einar Møller SØLVTORVET 85

fhv. Styrmand

Tlf. C. 14172 - Privat: Byen 978 x

Cigarer, Tobakker og Cigaretter

fra 1ste Klasses Huse

Varerne bringes overalt og leveres ufortoldede

Til Imprægning af Presenninger & Telte, brug

Tentol

Forskellige Farver, faas hos Farve- og Skibsprovianteringshandlere.

Dampskibsselskabet „TORM“

Kontor: Bredgade 6. København. Tlgr.-Adr.: Torm. Telf. 2437-10437

Dampskibsselskabet

M. PEDERSEN

St. Kongensgade 50, 1. Sal, Telefon Palæ 418 x

UNDER DANNEBROG

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

ORGAN FOR SØVÆRN OG SØFART

UDGIVET AF MARINEFORENINGEN.

REDAKTØR: E. W. MARSTON

22. AARGANG 1935.	BLADETS OG HOVEDFORENINGENS KONTOR St. Strandstræde 9 ^a , KØBENHAVN K. Telefon Palæ 2886 — Kontortid 1—4.	HÆFTE I JANUAR
----------------------	--	-------------------

Skibsfarten ude og hjemme

De store Havstrømme.

Af mange Aarsager opstaar der Strømme i Havene, Vandets forskellige Temperatur og Vægtfylde, ulige Fordampning, Jordens Rotation, Vinden, Ebbe og Flod etc.

I gamle Dage forklaredes Vandbevægelsen ved, at et magnetisk Fjeld trak Skibene til sig, men senere paa Opdagelsernes Tid traf man paa de store Havstrømme, og i 1678 udsendtes det første primitive Strømkort. I vor Tid udgives de forskellige „Pilot Charts“ baseret paa moderne Undersøgelser, og for at bestemme Strømmen bruges Strømmaalere, men ogsaa Drift af Isfjelde og Vrag, Tang og Strømflasker kan give Antydninger.

I Atlanterhavet driver Passatvindene Vandet Vest paa i den nordlige og den sydlige Ækvatorialstrøm, der fortsættes Nord om Vestindien i Antillerstrømmen og ind mellem Øerne — ikke ind i den meksikanske Bugt — men løbende klos om Cubas Vestpynt og derefter gennem Floridastrædet, hvor Floridastrømmen forener sig med Antillerstrømmen og nu danner den stærke Strøm, der løber op til Newfoundland-Bankerne, og altsaa ikke kommer fra den meksikanske Golf, hvad man tidligere troede, og derfor gav den det misvisende Navn Golfstrømmen. Strømmen løber til Bankerne, hvor den møder den Nord fra kommende Labradorstrøm, og egentlig ophører den her, idet dog en Del af Vandmassen bøjes Øst paa mod Middelhavet og efterhaanden synker i Dybden. Ved Bankerne er de fremherskende Vinde fra Vest, og derfor drives Vandet nu Nordost paa som Atlanterhavsdriften over mod Skotland, en Arm gaar mod Island, men Hovedmassen drives ind i Norskehavet, op langs Norges Vestkyst, en Gren gaar Nord om Norge mod Novaja Zemlja og en Gren gaar langs Vestkysten af Spitsbergen. — Fra Ishavet løber den østgrønlandske Strøm Syd paa langs Grønlands Østkyst førende Is med sig og bøgende rundt Kap Farvel ind i Davis Stræde. — I Middelhavet og Nordsøen løber Strømmen — som alle Steder — mod Urviserens Gang, i Nordsøen saaledes Syd efter langs Englands Kyst og Nord paa langs jysk Kyst. I vore Farvande løber Overfladens Vand, Østersø vandet, oftest Nord efter, Jordrotationen sætter det mod svensk Kyst, det løber videre under Norges Sydskyst og fortsætter op langs Norges Vestkyst, hvor det efterhaanden forener sig med Atlanterhavsdriften.

I Sydatlanten er Strømbilledet ogsaa mod Urviserens Gang, under Brasilien Syd paa, men indenfor løber den nordgaaende Falklandsstrøm ved Patagoniens Kyst. Langs Afrikas Kyst løber Benguelastrømmen Nord paa, og dens Vand glider over i den førnævnte sydlige Ækvatorialstrøm. I det indiske Ocean blæser Monsunerne skiftevis fra Nordøst og Sydvest; under Afrikas Sydvestkyst løber den stærke Agulhasstrøm, der ved Cap det gode Haab møder en østgaaende Forbindelsesstrøm, der i Vestenvindsbæltet løber rundt Jorden Syd om Afrika, Australien og Amerika. I Pacific-Oceanet løber to Ækvato-

rialstrømme Vest paa, den nordlige løber forbi Japan som Kuro-Sivo Strømme, bøjer derfra ud i Havet som den nordpacificke Strøm (svarende til Atlanterhavsdriften) over mod Californien, hvor den deler sig Nord og Syd efter. Den sydlige Ækvatorialstrøm gaar langs Australiens Østkyst og over i den store Vestenvindsdrift, der ved Syd-Amerika sender en Arm, Perustrømmen, mod Nord. — Under Overfladen findes andre lidet kendte Strømsystemer, og der findes ogsaa vertikale Strømme.

Havstrømmene paavirker ved deres Temperatur de Kyster, de umiddelbart beskyller, vort Klima paavirkes saaledes af Østersø vandet og ikke af Atlantens Vand, og selv om dette om Vinteren er varmere end normalt, paavirkes vort Klima ikke deraf, men af de sydvestlige Vinde, der fører Varme med sig. Skifter Vinden og bliver østlig, faar vi Kulde at mærke, men vi beskyttes en Tid mod Kulden af Østersø vandets Varme, og er dette først afkølet, kommer Kulden til os, selv om Atlanterhavet er nok saa varmt.

**

Under den store Taifun, der hærgede Japan den 21. September, blev mange dræbte og saarede, og 11000 Fiskerifartøjer gik tabt. Særlig hærgedes Omegnen af 4 Million-Byen Osaka, og i Kobe Distriktet mbistedes 91 Dampere, 127 Sejlskibe, 2540 Fiskerifartøjer og 500 andre Fartøjer.

**

Fra danske Værfter.

Frå Odense Staalskibsværft er afholdt Prøver med Motorskibet „Europa“, bygget til Olieselskabet „The Texas Company“, og paa 12 835 Dødvægt Tons, inddelt i 7 Centretanke og 14 Sidetanke. Maskineriet er en 6 Cylinders, enkeltvirkende, Fire-Takts B. og W. Motor, der med 105 Omdrejninger kan yde 3850 ind. HK. og give Skibet en Fart af 12½ Knob. Pumperne har en Kapacitet af 900 Tons pr. Time.

Frå samme Værft er søsat Motortankskibet „Perna“ til Anglo Saxon Petroleum Co. og paa 12 100 Dødvægt Tons. Skibet er et af de tolv Søsterskibe, der blev bestilt i Slutningen af 1932, og hvoraf bygges fire i Storbritannien, tre i Holland, tre i Tyskland, een i Italien og een i Odense. Maskineriet bliver en enkeltvirkende, 8 Cylinders, Fire-Takts Werkspoor Motor med Trykforstøvning og Højtryksblæser.

Frå Nakskov Skibsværft er afholdt Prøvetur med Motortankskibet „El Rioplatense“, bygget til et Rederi i Buenos Aires og paa 2300 Dødvægt Tons. Pumperne kan losse Skibets Last paa syv Timer, og Maskineriet bestaar af en B. og W. Motor paa 1150 HK. Paa Prøveturen opnaaedes paa Last 13 Knob.

Samme Værft har af Rederiet Orient faaet Bestilling paa

et Motorskib paa 8300 Dødvægt Tons, det syvende Motorskib som Orient faar bygget ved Nakskov Skibsværft. Farten bliver $12\frac{1}{2}$ Knob, og Maskineriet bliver to To-Takts, enkeltvirkende B. og W. Motorer paa 3750 ind. HK. Skibet skal afleveres i September 1935.

**
*

Paa Langrejse.

De hollandske Undervandsbaade, der er bestemt til Tjeneste i Kolonierne, plejer for egen Maskine og uden Ledsager at gaa den nærmeste Vej til Hollandsk Indien via Suez, men nu har man valgt en længere Rute.

I December forlod den nye hollandske Undervandsbaad „K. XVIII“ paa 850 Depl. Tons Den Helder og gik via Funchal og Dakar til Pernambuco, Rio de Janeiro og Buenos Aires. Herfra skal Baaden gaa til Tristan da Cunha for at aflevere Post og videre over Atlanten til Kapstaden, Durban og Mauritius, derfra over det indiske Ocean til Fremantle og derefter til Sourabaja, hvortil man ankommer i Juni Maaned efter 7 Maaneders Rejse.

**
*

Dækspassiar.

Det vil interessere gamle helbefarne Matroser at høre, at det firemastede Barkskib „Mary Dodar“ skal ombygges til Lægter. Det er paa 3100 Brutto Tons og er et af de faa Sejlskibe, som endnu har maledte Kanonporte; det blev bygget i Port Glasgow i 1904 og sejlede i Salpeterfarten. Skibet blev solgt til Amerika i 1923, man mente, det kunde anvendes i Trælastfarten paa Stillehavet, men nu har det ligget oplagt i de sidste ti Aar.

„En Helt“

Red. har modtaget følgende:

Stormflodsdagen den 13. November 1872.

Stormflodsdagen den 13. November 1872 strandede den trælastede, norske Bark „Hilda af Vidsten“ paa Hesselø Rev. Den var sprunget læk i Søen og havde mistet Mesan- og Stormasten. Mandskabet — ti Mand — var surret fast i Fokkevintet. Paa Hesselø var der ikke en Baad, der kunde klare sig i den voldsomme Brænding, Fyrmester P. H. Bjørneboe sprang derfor resolut i Søen, svømmede ud til Skibet og redrede Mandskabet een for een ved at svømme i Land med dem. — Paa Kysten stod hans Assistent og førte de skibbrudne til Fyrmesterboligen, hvor de fik den omhyggeligste Pleje. Redningsarbejdet tog tre Timer under en frygtelig Orkan med Snefog, Slud og en vældig Brænding. Bjørneboe udførte her et Kæmpearbejde, hvortil der ikke er noget Sidestykke. (Det var iøvrigt ikke den eneste Gang, at Bjørneboe var Sjælen i farlige Redningsarbejder). Denne storslaaede Daad den 13. November 1872 blev saa godt som ukendt paa Grund af Bjørneboes overdrevne Beskedenhed. Kun et Par enkelte Notitser paa tre-fire Linier omtalte „Hildas“ Mandskabs Redning uden nærmere Enkeltheder. — Ved Udskrift af Fyrprotokollen og det reddede Mandskabs overstrømmende Taksigelser har jeg dokumenteret Sagens Rigtighed. *Denne enestaaende Bedrift fortjener en synlig Anerkendelse*, (Bjørneboe afslog alle officielle Hæderstegn), og idet jeg iøvrigt henviser til min Artikel i „Under Dannebrog“s Februarnummer 1929, foreslaar jeg, at Bestyrelsen for Marineforeningen sætter sig i Spidsen for en Indsamling i Afdelingerne til en Mindetavle for Bjørneboe paa Hesselø Fyrtaarn. Som første Bidrag vedlægger jeg en 5-Kroneseddel, og naar mit Bidrag ikke er større, er det fordi en Indsamling med mange smaa Bidrag faar en mere folkelig Karakter end ved forholdsvis faa større Bidrag.

Idetjeg overgiver Sagen til Marineforeningen, er det un-

der Forudsætningen af, at en maritim Forening ikke kan faa et smukkere Formaal at virke for end at hædre en heltemæssig Sømandsbedrift.

Frederik Opffer.

I nær Fremtid vil der fra Hovedstyrelsen tilgaa Afdelingerne nærmere om denne Sag.

Red.

Gamle Minder

Af „Kundgørelse for Søværnet“

1. Oktober 1883

Under den 21. f. M. har Ministeriet tilkjendegivet Reserve-lieutenantsselev Niels Christian Nielsen og Overmatros af Matroskorpset Nr. 69 Carl Helgo Hansen sin Paaskjønnelse af den af dem udviste raske og resolute Optræden ved Slukningen af en i Korvetten „Dagmars“ Storrejsning udbrudte Ild. —

Denne kortfattede officielle Kundgørelse indeholder et Minde fra Korvetten „Dagmars“ Togt i danske Farvande for godt 50 Aar siden, da en rask Redningsdaad utvivlsomt var en indirekte medvirkende Aarsag til Fregatten „Jyllands“ Bevarelse, idet Korvetten „Dagmars“ Rigning senere blev overflyttet til „Jylland“. Forhaabentlig kan den snart blive erstattet med en anden og mere tidsvarende Rigning. —

Mandskabet paa Korvetten „Dagmar“, der laa opankret paa Nyborg Fjord, holdt Middagspause, da Raabet: „Brand“ pludselig skar igennem Stilheden, samtidig med at Brandklokken klemte paa en uhyggevarslenende Maade.

En Gnist fra Skorstenen havde antændt Storegaffelsejlet, og i Løbet af et Øjeblik slikkede Flammerne op ad det letfængelige Tovværk og Sejl i Storrigningen.

Samtidig med at Mandskabet indtog de anordnede Pladser ved Brandredskaberne, entrede Reserveløjtnantsselev Nielsen op i den brændende Rigning og sammen med Overmatros Hansen, der ligeledes var entret op, afrev de de antændte Sejl, hvorved det lykkedes at dæmpe Ilden allerede inden Sprøjteredskaberne var kommet i Anvendelse. — Reserveløjtnantsselev Nielsen blev under Redningsarbejdet stærkt forbrændt. —

Efter Indberetningen til Marineministeriet paalagdes det Chefen at tilkendegive de to nævnte Redningsmænd Ministeriets Paaskjønnelse; hvilket senere skete ved en Parade, hvor den myndige Chef, Kommandør Jessen, i smukke Ord udtalte Ministeriets Anerkendelse til de to kække Sømand.

Forlængst er Korvetten „Dagmar“ ophugget; men den ene af Redningsmændene, nu pensioneret Strandkontrollør Nielsen, Horsens, siger, at det nok var et af de smukkeste Skibe, den danske Marine nogensinde har ladet løbe af Stabelen, og det siger vist ikke saa lidt.

Øg underligt er det vel ikke, om den gamle Strandkontrollør, der ofte har set Fregatten „Jylland“ ligge opankret ved Juelsminde, ved Synet af dens Rejsning, har ladet Tankerne gaa tilbage til den Dag for godt 50 Aar siden, da han fik Lejlighed til at udføre sin smukke Daad.

†

FHV. UDENRIGSMINISTER, DIREKTØR C. M. T. COLD
1863—1912.

Ved Direktør Colds Død har vor Skibsfart mistet en fremragende Personlighed, hvis store Evne paa en Maade, som kun falder i de færrestes Lod, blev tagne i Brug af det Land, som fostrede ham. — Begyndende som Søofficer, hvor han særlig i Søminevæsenet nedlagde et stort Arbejde, derpaa som Koffardiofficer førende Ø. K.s dengang største Skib: Siam, paa dets første Togt til Østasien. Efter nogle Aars Gerning i Ø. K. gik C. atter i Nummer i Marinen i 1901 og

indlagde sig betydelig Fortjeneste som Stabschef hos Eskadrechefen Admiral Caroc ved Udarbejdelsen af nyt og mere rationelt Program for mere til de virkelige Forhold svarende Eskadreøvelser. I de følgende Aar kom ydre Forhold atter til at indvirke paa Kaptajn Colds Livsgerning, idet de vestindiske Øers Forbliven ved Danmark efter den mindeværdige Afstemning i Thingene gjorde Besættelsen af Guvernørposten med en energisk, repræsentativ og erfaren Mand meget ønskelig — og Valget faldt paa Kapt. Cold, som i sin ny Gerning kom til at øve en betydelig reformatorisk Virksomhed i det vestindiske Regeringssystem, og han gjorde sig meget populær og afholdt hos saavel Hvide som Sorte. Imidlertid skete der i Hjemlandet det, at Admiral Richelieu trak sig tilbage som Direktør for Landets største Dampskibsselskab, D. F. D. S., og denne Stilling blev tilbudt C.

Myndig, klar i Dispositioner, loyal i al sin Færd og med Verdensmandens og Diplomatenes Forudsætninger, kom han til at betyde meget for dette nationale og dog verdensomspændende Dampskibsselskab, og da ikke mindst under Verdenskrigen, som udbrød kort efter hans Overtagelse af Posten. Med Sikkerhed førte han Selskabet gennem disse for vor Skibsfart saa tunge Aar, hvor alle danske Rhederier næsten uden Undtagelse maatte ofre til Krigens Molok, men hvor det var danske Skibe, som opretholdt Forbindelsen overalt, og hvor han som Formand for „Fragtnævnet“ arbejdede for at sikre vore Tilførsler.

Mænd af Direktør Colds Støbning arbejder oftest i det stille, — deres Navne er landskendte, fordi de nu engang indtager fremskudte Poster, men *hvad* de udretter igennem deres travle Livsgerning faar man oftest først at vide, naar Døden slutter et Liv, som var til Hæder for dem selv og til uvurderlig Gavn for Fædrelandet.

Saaledes ogsaa med Direktør C. M. T. Cold.

Ære være hans Minde!

M.

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

Under Medvirkning af
Grosserer *Vald. Schou*

AALBORG-AFDELINGEN

kan i Aaret, der svandt, se tilbage paa et Aar, der var præget af Samarbejde mellem Medlemmerne og af det gode Kammeratskab, der er en af Marineforeningens største Op-gaver.

Aaret var præget af en stor Begivenhed, nemlig Indvielsen af vor Marinestue paa Hotel Kong Frederik i Kongensgade. Den smukke Marinestue, der er blevet beundret af alle vore Gæster, har været Samlingssted for flere smukke Fester i Aarets Løb. Bestyrelsen har faaet den gode Ide at sammenkalde Medlemmerne til Medlemsmøde en Gang hver Maaned, og dette har vist sig at slaa an, idet man hver Gang har kunnet glæde sig over god Tilslutning til disse, hvor man først for en billig Penge har skaffet, og derefter ved Pibernes Røg har spundet Ender — saa længe, at det er blevet sent, inden Kursen er sat hjemad.

I Aarets sidste Maaneder afholdtes der en Ulkeaften, der var besøgt af en Mængde gamle Marinere. Desværre maatte vi undvære Chefen, Maskinfabrikant *Kjær*, der gennemgik en Kølhaling paa Kommunehospitalet. Næstkommanderende,

Skibsreder *Jacob Nielsen*, præsiderede istedet ved Bordet, og gjorde det godt. Der var skrevet et Par morsomme Sange, bl. a. af Marineforeningens Husdigter Skibsmægter *Stegmann*.

Aarets sidste Sammenkomst afholdtes med Damer. Bestyrelsen havde ment, at Damerne burde se Marineforeningens Lokaler, og at de havde fulgt Parolen kan man se af, at der maatte tages 3-4 Straffebakker i Brug til Efternølerne. Bestyrelsen havde gjort sig store Anstrengelser for, at Festen skulde blive saa vellykket som mulig. Efter en Spisning begav man sig ind til Kaffen, og saa blev Salen ryddet, for at give Plads til Aftenens Solister. Det var to kostbare Engagementer, der denne Gang skulde forlyste Selskabet. Den kendte Skuespiller Sam Nesnomis fra Nebraska var kommet over paa denne Side Fjorden, og gjorde voldsom Lykke med nogle Brudstykker af sit Hjemlands mest kendte Skuespil. Derefter optraadte den originale indiske Fakir Wo-Sing, der fortryllede hele Salen med sine Fakirnumre og sit mærkelige Sprog.

Alle var enige om, at det var en rigtig Marineaften.

Afslutningen paa Aaret lover godt for Arbejdet indenfor Foreningen i 1935, og alle Medlemmerne ser med Forventning hen til hvad Bestyrelsens kloge, Hoveder vil brygge sammen til os i det nye Aar.

Aarets sidste Dage skulde dog ikke forskaane os for et Par smertelige Tab blandt Foreningens Medlemmer.

I November afgik den gamle Rorsbetjent Jensen ved Døden. Jensen, der var en interessant Personlighed, havde været Strandkontrollør, og kom for en Menneskealder siden til Aalborg som Rorsbetjent. Mange af Medlemmerne huskede ham fra Toldbodtrappen, hvor han om Sommeren udlejede Sejl- og Robaade, og særlig de Unge satte Pris paa hans venlige Sind.

Først i December døde Maskinfabrikant Chresten Dam pludselig i sit Hjem, ramt af et Hjerteslag.

Dam havde kun Venner indenfor vor Forening, hvor han var et interesseret Medlem, og meget populær ved Foreningens Møder og Sammenkomster.

Ved begge de to Medlemmers Begravelser var Foreningens Bestyrelse mødt med Flaget. Til Rorsbetjent Jensens Begravelse var ligeledes Marskalstavene i Brug, da dette var et af Afdødes Ønsker.

Foreningens Medlemmer vil længe mindes de to afdøde.

Ære være deres Minde.

ESBJERG-AFDELINGEN

†

Søndag den 2. December jordedes fra Zions Kirke forhenv. Kaptajn Anton Jensen, mangeaarig Fører af Skonnerten „Asta af Esbjerg“.

Ved Baaren paraderede Marineforeningens Flag, og i det store Følge saas mange af Marineforeningens Medlemmer.

Kaptajn Jensen var en af Esbjerg-Afd. første Medlemmer, da Foreningen startede.

Ære være hans Minde!

Søndag den 30. December afholdt Marineforeningen for Esbjerg om Omegn sin aarlige Juletræs-fest.

Festen blev holdt paa Paladshotellet, og Børnene begyndte med Indmarch i Salen Kl. 5½, og der blev pebet klar ved Flaget. Efter at Flaget var bleven hejst, sang Børnene flere af de kendte Julesalmer og Sange, og saa begyndte Dansen og Legen. Derefter var der Uddeling af Poser, Gaver og Is, og Børnene fortsatte med Dansen til Kl. 9½.

Efter en kort Pause tog de Voksne fat paa Dansen. — Kl. 12 blev der pebet klar ved Flaget, og Flaget blev halet ned, og saa gik Dansen til langt ind i de smaa Timer. Alt i alt en Fest med stor Tilslutning og højt Humør, som baade Medlemmer og Forening kan være glad for.

Den 4. December afholdt Skyttelavet sit aarlige Andespil i Parkteatrets Selskabslokaler. Kl. 19,00 samledes de gamle Skytter og marcherede ind i den store Sal, til Tonerne af Holmens faste Stok. Efter at Flaget var hejst med Honnør, nødte en større Tjenerstab op, med et Utal af Fade fyldt med dejlig Gaasesteg; men Gutterne lod sig ikke dupere, de foretog et kraftigt Angreb, og da dette var overstaaet, var Fadene praktisk talt tomme. Da Osteinretningen var nydt, kunde man med Sindsro lade Andespillet begynde; thi nu følte alle „Basserne“ sig oplagt til at udsætte sig for „Fru Fortunas“ Vilkaarligheder.

I Spillet deltog ca. 60 Medlemmer med større eller mindre Held, og som altid før, var der faa, der fik for meget, og flere, som ingenting fik; de sidste maa man ønske bedre Held næste Gang.

Bestyrelsen bringer her de gode Kammerater, som saavel ved denne, som ved mange andre Lejligheder viser Lavet den store Velvilje, at sende det smukke Gaver, sin allerbedste Tak.

HR.

Paa Aarets sidste Skydeaften, den 18. December, samledes de deltagende Skytter ved et fælles Bord i Skydekælderen. Her blev der serveret Sylte med Tilbehør samt Ostepind. Skytterne havde her et Par fornøjelige Timer i kammeratligt Samvær, som sluttede med at Formanden, Lagerchef Grønvold, ønskede en „Glædelig Jul“ til alle Skytterne.

Naar denne lille hyggelige Sammenkomst kunde komme i Stand, skyldes det vor gode Kammerat, Slagtermester C. C. Olsen, Hellerup, som saavel dette, som mange foregaaende Aar, har foræret al den Sylte, Medlemmerne kunde spise. Lavet bringer herved „Lille Ole“ sin oprigtigste Tak for hans Opmærksomhed.

HR.

AALBORG-AFDELINGEN

Fredag den 21. December afgik Maskinmester Oscar Nielsen, De danske Spritfabriker, Aalborg, ved Døden 58 Aar gl.

Oscar Nielsen var i sine unge Dage en meget aktiv Sportsmand, og han var ligeledes en ivrig Jæger og Fisker. Marineforeningen omfattede han med stor Interesse, og han var velset og vellidt ved Foreningens Sammenkomster.

2. Juledag begravedes Oscar Nielsen under stor Deltagelse fra Vor Frelzers Kirke. Blandt de mange mødte var ogsaa Marineforeningens Bestyrelse. Bag den dannebrogsdækkede Kiste var Marineforeningens Splitflag opstillet.

Fra Ekvipagens Arkivhylder

Af Oversøminemester Løjtnant C. B. Thostrup

Fortsat.

Den 28' April udsendtes Ordre om at Fregatten „Phoenix“, ført af Capitajn Meulenfordt, skulde transportere 10 Bremerholmsfange, hver med „1 lif Jern, 1 Kætting og 1 fodboyel“ til Kronborgs Fæstning, hvor de skulde sættes til forskelligt Arbejde. Den 18' Maj s. A. blev 10 andre Fanger ligeledes sendt til Fæstningen Christiansø, de afgik med Skibet „Enighed“ under Lieutenant Leth og Skipper Knud Winderup.

I 1738 fandtes paa Bremerholm 208 „Schlaver“, nemlig 168

Jernfanger, 18 Fanger, der var dømt til Slaveri i visse Aar, og 22 Betlere. De stod under Opsyn af „Justitz-Skipper“ Christian Soelberg, der til hver Fanges Vinterbeklædning fik udleveret 1 Vadmelskjole, 1 Par Vadmelsbukser, 2 Skjorter, 1 Par Hoser, 1 Par Sko og 1 Køjedækken.

1739 flygtede en Livsslave fra Bremerholm, men den 4' Juli s. A. skriver Forvalteren paa Hirschholm, at den fra Bremerholm undvegne ernfange, Matthias Sperling, er „paa Hirschholms Gods paagreben og til Bevaring udi samme Steds værende fange- og Arresthull anholden“.

Fra 6' Novbr. 1782 kendes følgende Beretning, der viser Anvendelse af Fangerne ved Holmens Arbejde:

Af de Slaver, som var afgivet fra Stokhuset til at losse Mudder af Prammene ved Nyholm, var 2 blevet borte, og det mentes, at de havde forstukket sig paa Nyholm. Fra Hovedvagten og de øvrige Vagter udsendtes Mandskab for at lede efter dem, men desuden beordredes de vagthavende Officerer og 2 Eqvipagemestre til at patrouillere hele Natten for om muligt at paaagripe dem; de blev dog ikke fundne, og „som Eqvipagemestrene ei kan udholde at Patrouillere om Natten, da de om Dagen maa være paa Holmen, saa anmodes om, at 4 Officerer maa møde til denne Tjeneste Kl. 4 Eftermiddag paa Nyholms Hoved Vagt“.

Foruden til Oplosning af Mudder anvendtes Slaverne til at træde Muddermaskinens Hjul „Trampemaschinen“, den afløstes af Muddermaskinen med Hestegang, men indtil en saadan fremkom, kneb det med at faa Mandskab til at træde Hjulet, eftersom Fangerne ikke arbejdede hermed længere end til 1741.

Smaaskibe.

Bygningen af Galejer paabegyndtes i Norge omkring 1566. Bygmesteren hed Hugo Bedeau og det var hovedsagelig franske Skibsbyggere og Tømmermænd, der anvendtes til Arbejdet. 1616 blev der i Norge bygget en Galej efter en dansk Skabelon og af en dansk Mester; ligeledes var Skabelonen til de fra 1618 i Norge byggede Skiøtningsbaade gjort og opsat paa Bremerholm.

Den 26' Marts 1632 befalede Kong Kristian den Fjerde, at alle Galejerne skulde sendes til København, hvor man Aaret forud havde solgt de derværende Galejer paa 10 Stk. nær. I Norge stansedes for en Tid Galejbygningen, hvorimod man, efter nogle Aars Ophold, fra Aaret 1653 fortsatte med Bygning af Skiøtningsbaade. I Danmark byggedes vedvarende Galejer, og fra 1663—64 kom Norge igen med, idet man nu byggede efter en af Curt Adeleer fra Holland anskaffet Galej, der var bygget efter tyrkisk Mønster, Mesteren hed Jan Arentz.

Skibbygning.

Om Skibbygning skal i Almindelighed erindres, at omkring Aar 1660 blev denne i Holland endnu udført mere efter gammel Skik end efter faste theoretiske Regler. Enhver Skibstømmemand udførte sit Arbejde efter hvad han havde set eller hørt. I England derimod udførtes Bygningen af Orlogsskibe med stor Omhu og efter faste Regler, ligesom nøjagtige Tegninger og Planer var udarbejdede. I Danmark ansatte Christian den Fjerde den 12' Marts 1642 Jacob Rubbin som Skibsbygger, og skal han være pligtig aarlig at lære og undervise de Personer, som ere udi Hans Kongelige Majestæts Tjeneste i hans Haandværk; hvert Aar, naar han modtager sin Beholdning, skal han indgive en Fortegnelse paa de Personer, som han har undervist. „Hans Løn fastsattes til 900 Rdl. aarlig og 60 Rdl. til Huuslejhjælp; at regne fra den 30' Juli 1641. Den 13' November 1654 blev James Rubbin den Yngre ansat som Skibsbygger med samme Forpligtelser som den ældre Rubbin; hans Løn sattes til 600 Rdl. aarlig og 3 Hofklædninger til 20 Rdl. Som danske Skibsbyggere kendes: Svend Andersen og Johan Brøndt; en Hollænder Peiter Michelsen, nævnes ved Bygningen af et Skib; Skibsbyggeren Ryblings Nationalitet er ukendt. Under Frederik den Tredie nævnes en Skibsbygger Thomas Lindsey, en Englænder; Hen-

rik Gertsen Schop, ansat 1655, den 6' September fik han Bestalling som Underskibstømrer paa Bremerholm; i Regnskaber fra 1664 nævnes han som Skibbygmester.

Endvidere Cornelius Thomesen og Mathijs Harmensen, den sidste var en Hollænder, hvilket vist ogsaa var Tilfældet med C. Thomesen.

Der er en Mulighed for at Skibbygmester Thomesen ankom til København fra Holland sammen med 20—25 nederlandske Skibstømmermænd i Foraaret 1664, men Thijs Harmesen arbejdede paa Holmen allerede i Feebruar d. A. Hans Løn var 600 Rdl. aarlig.

Den 4' December 1663 skrev Frederik den Tredie til Henrik Bjelke:

„..... Eftersom I haver Os underd. anvist Os Elskl. Admiral Adellers Skrivelse angaaende en god Skibsbygmester ved Navn Thijs Harmesen von der burch, hvilken Vi naadt. ville af Admiral Adeler skal antages paa de Konditioner, han skriver, om han dem til vores Bedste ej bedre gjøre kan, hvilket I haver bemeldte Admiral Adeler at lade vide og forstændige, saa og slig Ordre at gjøre, at forbemeldte Skibbygmester med Forderligste hid over til Lands ankommer“.

Den 4' Februar 1678 forhandles følgende Sag i Admiraltetet:

Mester Skibbygger Matthijs Hermansden van der Burgh ansøger om hans Søn Friderich Thjesen maatte antages at arbejde paa Holmen blandt andre Daglønnere. Det tillades; Faderen skal lære ham Skibbyggeriea, at han som de andre Børn kan blive beqvem til at forrette i H. K. M. Tieneste. Han skal have 1 Mk. dansk i Dagløn, indtil han kan erægtes beqvem større Dagløn med Tiden at fortiene.

Aar 1688 sendtes Skibbygger Claus Reimer fra Neustadt til Lolland for at udsøge Egetømmer, og 2' Decbr. 1669 blev det befalet at hugge 300 Egetræer paa Lolland, 200 i Svendborg, 150 i Vordingborg og 150 i Stenderup Skove. Man forstaar hvilke Mængder af Tømmer der brugtes, naar man ved, at ogsaa Norge og Jylland leverede store Partier.

Tougværk.

Midt i 1700 Tallet havde Rebslagerlauget i København ladet forlyde, at Holmens Tougværk ikke var saa godt som det burde være, og at Grunden hertil var den, at den gamle hollandske Metode var bedre end den nu indførte engelske; men mange Prøver og Forsøg i Løbet af 3 Aar viste, at Holmens Tougværk 1751 var bedre end forhen, og at det stod over det i Byen forfærdigede. Oldermændene for Lauget blev i denne Anledning tiltalt for svingagtig Fremgangsmaade ved Undersøgelserne.

I 1777 indkom en Mand ved Navn Giacomo Nasso med et Projekt om at slaa 22 Tommer Kabeltoug ved Hjælp af en Maskine, saaledes at der kun anvendtes 50 Mand ved Arbejdet imod de 140, som ellers var nødvendige. Det ses dog ikke, at Maskinen er bragt frem.

Tougværkets Forfærdigelse var forøvrigt af stor Betydning og Mester-Rebslageren var en meget anset Mand. Omkring 1780 sad Agent Appleby inde med Bestillingen; han havde selv en stor Reberbane, der laa langs Sydsiden af Kanalen, der fra Havnen førte forbi Sjøetatens Laboratorium ind til „Børnehus Canalen“. Han var en dygtig Rebslager, men han havde fra gammel Tid Vanen at slaa Tougværket haardt, hvorfor Admiral Kaas den 6. November 1782 beklagede sig til Konstruktions-Commissionen: „Jeg tillige med mange Officierer i Marinen haver længe været af den Tanke, at alt Tougværket til Kongens Flaade bliver alt for meget indslaaet“. Det er tvivlsomt om Beklagelsen har hjulpet, thi endnu for 25 Aar siden kunde man finde gammelt Holmens Tougværk, der var slaaet saa haardt, at det var yderst vanskeligt at arbejde i.

Med Hensyn til Conservering af Tougværk, da er der foretaget Styrkeprøve med noget som har ligget i 29 Aar; det havde kun tabt ¼ af sin Styrke.

BEGRAVELSER ordnes bedst ved Henvendelse i LIGKISTEMAGASINET

Jernbanegade 8 — AALBORG — Telefoner 2068 og 2289

EML PETERSEN
Medlem af Marineforeningen

Ligkister billigst

Parkteatrets Restaurant og Selskabslokaler

anbefales de ærede Medlemmer. - Concert hver Aften. - Morsomt Smørrebrød.

Byens smukkeste Selskabslokaler

LEO IVERSEN, Dannebrog 1912

Stadion, Østerbrogade 79

Telefon 4048

HUSK Cykle- og Radioforretningen
Sct. Poulsgade 2 Palæ
4201, Hj. af St. Kongensg. — Reparationsværksted for Cykler, Radio, Grammofoner, Støvsuger og Strygejern.

Alle Elektriske Artikler føres.

SALOMON
HERRELINGERI
Palæ 2542
TOLDBODVEJ 2

Fred. Frederiksen

A. Steen's Eftf.s Udsalg

Røgeri & Charcuterie Konserver
Specialiteter; Salater

Altid friske røgede Varer

Telefon Palæ 2162. St. Kongensgade 65
København K.

H. PENS - SPEJLE

St. Kongensgade 92.

Kbhvn.

Bageriet ALADDIN

anbefaler sig med alt til Faget henhørende. Leverandør til Marinens Skibe og Kasernen m. fl.

BURMEISTERGADE 34, CTR. 12709

H. de H. Ebbesen & Søn
Udstyrs- & Isenkramforretning

Specialitet:

Møbelbeslag og Møbellaase
Dr. Tværgade 25 - Central 845

Brug

OXO

Bouillon Terninger
5 Øre

Oskar Johansen.

Glarvester & Forgylde.

Dronningensgade 55 Tlf. Amager 7398

Alt Bygningsarbejde udføres.

Leverandør til Orlogsværftet.

Hotel Phenix

DAME- OG HERREFRISØR SALON
Telefon: Palais 313 y

Man sprich Deutsch, Englisch spoken
on parle Francais BREDGADE

Drik

Black & White Whisky!

H. I. WENGEL & Co.

Telf. 7366 — Bredgade 28 — Telf. 7366

Alf Jarl Thurø

Vandtæt elektrisk Installationsmateriale

St. Kongensgade 59

Telf. C. 4890

POUL HOLM

11. Silkegade 11.

Sports-Beklædning, Støvler og Sko.
Største Udvalg, billigste Priser.
Leverandør til Hær og Flaade

D. R.

J. Chr. Petersen
Papirhandel
Grundlagt 1845

Papir — Bogtrykkeri — Protokoller
Hovedforhandler af Statens Papir

I. CHR. ANDERSEN

Ost

Vimmelskafte 41, Telf. 1345 og 14345

FILE HUGGERI

A. A. Petersens Eftf.
(A. G. Müller)

Nyhavn 31 Palæ 1252 y

J. C. Jensens

FARVEHANDEL

Dr. Tværgade 40 - Tlf. C. 3227
Farver, Lakfernis, Pensler m. m.

CHICAGO Købmagergade 9
Grundlagt 1905
(Ingen Filialer)

Indehaver: HANS WISBORG

Telefoner 3031 og 10661

Glas — Porcelæn — Fajance

Willy Hoppe,

Blikkenslager & aut. Gas- og Vandmester

Valdemarsgade 13. Tlf. 12274

Grøntsager

Oluf Kristensen

Ny Kastrupgaard

Telf. Kastrup 150

Otto Suenson & Co.

Dr. Tværgade 7, Telefon Centr. 482

Vin og Cigarer

Leverandør til Søofficersforeningen og
Officersforeningen

Defensions-skibe.

Under Christian den Fjerde (1588-1648) viste det sig, at naar de norske Galejer sendtes til Danmark for at bruges der, var de saa brøstfældige, at de ikke var anvendelige, hvorfor der omkring 1621—23 bestemtes, at der til Værn for Norge skulde bygges store Koffardiskibe, de saakaldte „Defensions-skibe“, der kunde bestykket med Kanoner og anvendes under Krig. Ejerne af disse blev fritaget for visse Toldafgifter m. m.; 1636 udvidedes Privilegierne betydeligt, idet Ejerne fritoges for Skat, Saltskat og Afgift til Nyboders Opbygning, ligesom Besætningerne var fri for alle Skatter og Byrder. Defensions-skibene svigtede dog de til dem stillede Forhaabninger, og alle Forordninger og Lempelser ophævedes 1645. En ny Bestemmelse om at bygge Handelsskibe der kunde føre fra 12 til 34 Kanoner udstedtes 1671, men allerede 1688 maatte denne Ordning begrænses efter Overenskomst med Holland, som kun ugerne saa saadanne privilegerede Konkurrenter paa Havet.

Der findes imidlertid ingen Anordning, der ophæver Defensionsfrihederne; disse blev meddelt specielt for hvert enkelt Skib, men man holdt op med at tilstaa saadanne Privilegier, hvorved hele Institutionen efterhaanden ophørte. Fra de norske Købmænd og fra en i 1724 nedsat Kommission lød der stærke Krav om atter at faa Defensions-skibene indført, da det kneb med at faa tilstrækkelig Orlogsbeskyttelse til Konvojerne, saaderes at f. Eks. den vigtige norske Saltfart efterhaanden var gledet over i Udlændinges Hænder, men Kongen lod disse Krav uansede, idet han henholdt sig til den sene- ste — Aar 1701 — med Hollænderne afsluttede Handelskontrakt.

Christian den Fjerdens Flaade.

Ved Kroningen den 29^e August 1596 bestod Christian den Fjerdens Flaade af 19 Skibe og 3 Galejer, med 588 Stykker Skyts, hele og halve Kartover, hele og halve Slinger, Stenmørser, Skierbrækkere, Falkoner og Basser. 1611 var Flaaden vokset til 50—60 store og velforsynede Skibe. Af mindre Skibe fra denne Tid kendes de norske Skærbaade eller „Skiøtningsbaade“, der havde 20 Aarer og 1 Mast til at lægge ned. Købstæder og Landsdele maatte levere Matroser og Constabler, samt delvis Proviant, Brænde og lign. Mandskabet tjente i 5 Aar, senere kun i 3, og blev da hjemsendt, hvis de ønskede det; de maatte ikke rejse ud af Landet, men nød visse Skattelempelser, blev de i Tjenesten kaldtes de „gammel Tiennere“ og havde da mange Fordele fremfor Kammeraterne; var de saaret i Kamp blev de henviste til Hospitalerne i Roskilde, Helsingør og Slagelse. 1648 var Flaaden, der 4 Aar forud bestod af 40 Orlogsskibe og 5 Galejer, formindsket til 19 større Skibe og 16 mindre Skibe og Galejer, 2 armerede Koffardiskibe, 3 uarmerede Skibe, 12 Defensions-skibe og 6 af Islandske Compagnies Skibe, nærmest paa Grund af uheldige Krige og daarlig Økonomi. I Fredstid bestod Personellet da af 12 Capitainer, 12 Lieutenanter og 400 Matroser, foruden af Holmens Folk.

En Ekvipagemesters Udtalelse.

Om Arbejdstiden siger Ekvipagemesteren paa Gammelholm, Orlogskaptajn Gandil 1860, at det forekommer ham, som 11 Timers Arbejde om Sommeren er en temmelig udstrakt Arbejdstid, naar der arbejdes hele Tiden, og han fortsætter: „Jeg har været 5 Aar Inspektionsofficer paa Gammelholm og 3 Aar paa Nyholm og jeg mødte mellem Kl. 4½ og 4¾ naar jeg havde Tjeneste; den menige Mand kan egentlig bedst sige sin Mening om, hvorvidt han føler sig træt og svækket ved den nuværende Arbejdstid; men jeg ved kun, at Dagen førend jeg havde Tjeneste og skulde møde, sørgede jeg for at være tidlig i min Seng, og saa generede det mig ikke at være paa min Post om Morgenen; naar derimod Tiden var henimod Kl. 4, var jeg ret tilfreds med at kunne komme afsted, uagtet jeg ikke havde lagt Kræfter til.“

Overdrag over Uddybningsarbejder paa Gammelholm.

Überschlag

was den Mastenkolk, It den Graben vorm Holm anszu dämmen und 6 fusz tieff zumachen vornothen ist.

Zu dem damm vorm kolk:

Stark 12 El Zimmer	3 tült	} 13 tült 12 El Zimmer.
bretter	10 tült	

zum damm über des gaben:

12 El Zimmer	10 tült	} 34 tült bretter.
bretter	24 tült	
Nagel	3500	4 damm.

Beltes kønnen wieder anderwo gebraucht werden.

Zimmerleute Arbeitsgeld 130.

Arbeitsvolk zum kolk in 12 tagen:

200 Mann	Arbeitsgeld 108 Rdl.
Zu den Graben eben dasselbe	108 Rdl.

Schubkarren	300,
Schuffelen	80,
Holtzschuffeln	60,
Bretter zum lauffen	50 tült,
2 Wasserwerke,	
24 Pferde.	

Haffn den 18^e Des. 1685.

Gottfried Hoffmann.

Honnør.

8^e April 1810 indførtes for Søofficerer og Kadetter den ved Landetaten brugte Hilsesemaade, at lægge Haanden paa Hatten.

Lodsvæsen.

Fra 1797—98 har man haft faste Lodser ved København; førend dette Tidspunkt besørgetes Lodstjenesten af de pensionerede kongelige Skippere.

Dykkerklokke.

26^e Oktober 1713 lavede Blytækker Asmus Pedersen en „dykker Klokke“ samt 2de smaa Dito samt en Tønde af Bly.

Den store blev anvendt ved Marstrand og 11. Jan. 1720 skrives til Judichær, om han vil meddele om den er god, for det Blytækkeren efter Contrachten sin Betaling kunde anvises.

Rationsliste.

En af de ældste Rationslister for Skibsfolkene kendes fra 1538, til hver Mand beregnedes dengang omtrentlig: 3 Pund haardt Brød og 5 Potter Øl daglig, samt 6½ Pund Flæsk, 6½ Pund Kød, 6½ Pund Faarekød, 1¼ Pund Smør, 3 Pund Spegesild, 6 Pund saltet Fisk, 1¼ Pund Ærter, 1 Pund Gryn, ½ Pot Eddike, 1 Pund Salt og 3 à 4 Smaafisk pr. Uge. Der synes at være beregnet til Kone og Børn ogsaa.

Barbareskerne.

De danske Orlogsmænd, der gik til Middelhavet, maatte med visse Mellemrum besørge afleveret traktatmæssige Presenter til „de barbariche Herskere“, og der skal her anføres en omtrentlig Presentliste fra 1798 over Gaverne til Kejseren af Marokko: 4 Jagtfalke, der førtes af en Falkonermester, en stor Lysekrone og en Lampe af Kronglas, omtrent 200 Pd. forskellige Theer, adskillige fine Kaffe- og Theservicer, to Stabsofficiers Telte med Tilbehør, 5—600 Alen fint Klæde af forskellige Farver, 120 Pd. forskellige Syltetøjer, 50 Flasker lugtende Vande og Essentser, 50 Alen Fløjel, en betydelig Mængde Damasker, Siketøjer, Guld og Sølvbrocader, Silketørklæder, Bomuldstøjer, Musseliner, Kammerduge, Drejler og Lærreder (af denne Artikel 130 Stk.) to Guldure og 20 Sølvure, syv sølvbeslagne Kasser og 3 Mahogni Kasser, indeholdende Porcelæn fra Københavns Fabrik, et stort Theservice

af Sølv, tre Kasser med Porcelæns Bojaner eller Vaser, og endelig 10 Stykker 1-pundige Metalkanoner paa smedede Jern-Lavetter; dertil 1000 Kugler og 150 fyldte Karduser, 12 komplette Soldatertelte og 12 Sadler med Tilbehør.

I Sørførklør.

„Efterschrefne Sø- og Toyhuusfolck hafver farne med Fregatten Maagen som for Convoy til Frankerige udi sist afvigte foraar 1692 udcmandertis, er der paa Kusterne af en Biscajer opbragt, og folchene udpløndret, hvoraf disse ere med skibet Svensche Falch udi afsliete, dennem tilbetlede Klæder hiedkommen, gjør derfor ansøgning dennem deris Munderings Klæder maatte bevilgis, nemlig:

Høybaadsmænd af Captain Juels Compagnie, No. 3 Efvæn Erichsen Nord Espedahl.

Skibmand No. 4 Gunder Olsen Tiamsaas.

Quarteermester af Capitain Witfelds Comp.

No. 5 Lauritz Svendsen Kjøbenhavn.

17 Baadsmænd af Capt. Witfelds Comp.

1 Bøsseskøttere af 1ste og 1 af 2' Comp.

1 Bødker af 3' Comp.

noch Høybaadsmænd af 13de Comp.

No. 3 Anders Sørensen Christiansand som farer med Skibet Christiani 5ti Baad.

Andrage paa indmeldte Mandskab:

Graa Klædis Kioler Tiufge og fiire,

Engelske Hatter Tiufge og fiire,

Læritz Klæder, nemlig

Trøye og buxer Tiuge og fiire Klædninger.

Bremerholm dend 18' Januay A° 1693.
N. Klawmann.“

Den 3' Febr. s. A. blev der udstedt Ordre til at udlevere de nævnte Beklædningsgenstande.

Rettelser:

I December-Artiklen: Side 10 f. o.: „Fortøjningsmateriel“, læs: „Redningsmateriel“.

Side 7 f. n.: Fortøjningsmateriel“, læs: „Fartøjsmateriel“.

Et Aar med en Yankee Hvalfanger 1883—84

af

pensioneret Skibsfører Chr. K. Holsøe

Aarsagen til at jeg mønstrede med et Hvalfangerskib var, at jeg forliste med en San Francisco Bark „Cyane“ Captain McKenna ved Point Barrow Amerikas nordvestligste Pynt, hvor vi boede 3 Uger i Land hos Eskimoerne, hvorefter vi blev optaget af en Hvalfanger „The Page“, med hvilken vi kom tilbage til Frisco, og der ombord hørte vi saa meget om Hvalfangst i sin Helhed, saa det tegnede sig som et Eventyr for en ung Sømand, selv om deep-water-sailors saa ned paa Hvalfangere.

Efter at have været ca. 4 Uger i Land i Frisco, mønstrede jeg ombord i den der hjemmehørende Hvalfangerbark „The Hunter“ Captain Brown en downeaster Captain, som var kommet dertil fra New Bedford, og Skibet døbt i Frisco.

Det var Coutume, at alle Skibe gik til Ankers paa Sacramentofloden, naar de var sejllære — hermed menes Sejlskibe, der endnu var i Majoritet den Gang, og de forskellige Hyrebasser lod deres Runnere sætte Mandskabet ombord. Skibene havde Vagtsmand ombord med skarpladte Revolvere for at paase, at ingen deserterede. Medens jeg er ved dette, vil jeg gøre et Sidespring ved at fortælle, at der dengang blev givet 60 \$ i Forskud, men da vi kom tilbage, var Loven ændret, saa ingen mere fik Forskud, og Besætningen skulde samles og alle sættes ædru ombord med en government Dampbarkasse.

Vi kom efterhaanden alle ombord, og efter at Køjesækkene var undersøgt, om der var Vaaben eller Spriritus i dem, og

SKEER • GAFLER

FOTOGRAFISK ATELIER

for moderne Fotografering, samt Ude- og Hjemme-Fotografering. Forstørrelse af gamle Fotografier.

TLF. PALÆ 957 V., DRONNING TVÆRGADE 51

Ulrik Larsen.

N. A. Jørgensen, Adelgade 90 TRÆLASTHANDEL

Telefon 11548 og Palæ 161

Mahogni, Fyrretræ, Egetræ, Whitewood, Finér, Kehlede Lister, Tagpap.

HORNBECH'S RENE FRUGTSAFTER

Carl Lind's Dampbageri, Rigensgade 24

Filialer: Ny Kronprinsessegade 27 - Adelgade 125

NORDISK FORSIKRINGS-ANSTALT A/S KØBENHAVN

Conditor **V. Buchhorns Eftf.** St. Strandstræde 9, København
Grundlagt 1870 **Telefon 1699**

Anbefaler sig med alt til Conditori henhørende

Bestillinger modtages. Alle Slags Is og franske Confekturer

Ankere, Kæder, Tovværk, Staalwire

samt alle Stribsartikler.

Fhv. John Forbæchs Eftf. St. Annæplads 19-21. Tlf. 235. København K.

Blumensaadts Sæber

Naar De siger **Dans**

maa De ogsaa sige:

Andersen & Jensen

Skandinaviens største Danseinstitut.

Telf. Central 4430

Den Elektriske Skomager

CHRISTIANSHAVNSTORV 2

Vi reparerer Deres Fodtøj hurtigt solidt og billigt

Udvalg i Skotøj

TELEFON AMAGER 4896 y

„Sørens Bar“,

Borgergade 4, Telf. Palæ 6027

Specialitet:

Sønderjydske Æbleskiver

A/S Hannibal Sander

Emdrup

Rensning - Farvning - Vask

Fabrikstelefoner: 2752 — 2753 — 605

SMØR - ÆG - „IRIS“ MARGARINE

12 Kroner kontant

udbetales i Rabat ved Køb af 100 kg. Smør eller 100 kg. „IRIS“ Margarine eller 100 Sn. Æg at aftage efter Forbrug

DANSK SMØR-LAGER

ST. KONGENSGADE 116 — — PALÆ 3255

Hvis De skal

leje Haandklæder, Viskestykker, Duge eller Servietter bliver De bedst betjent ved

A/S Soigneringsanstalten „ADAM“
Brolæggerstræde 9 forhen Vimmelskaffet 38

C. 3246

Kjær & Sommerfeldt

Kgl. Hof Vinhandler

Gammel Mønt 4
København

Vaskeriet MARRS Eftf.

Store Kongensgade 106 Stuen

Palæ 71

vasker alt!

Amk. Gummi Industri

Vesterg. 3 v. Gl. Torv,
Kbh. K. Forl. ill. Ktlg.
gratis. Tlf. By. 4195.

Specialforr. i hyg. Artikler

Tømmermanden havde brækket Spidsen af alle Skedeknive, hvilket blev gjort i alle deep-water Skibe og Hvalfangere, fik vi Lov til at gaa forud i Lukafet, der var under Dæk.

Næste Morgen vaagnede jeg ved, at Solen skinnede ned i Lukafet og saa et mærkeligt Syn, som forbavtede mig, idet 5 Mand var i nyt gult Olietøj og Gummistøvler. Jeg spurgte, om vi skulde op at spule, det forstod de ikke. Det viste sig, at det var 5 greenhands, som var shanghaiede af den berøgtede „Shanghai Brown“. De havde aldrig set et Skib før, og saa mente de, at de skulde pynte sig i det fineste, de havde.

Foruden Captain Brown bestod Officererne af 5 portugisiske Styrmand, hvoraf ingen var Navigatører, disse boede og spiste under Dæk agter, 5 Harpunerer, 1 Bødker, 1 Tømmermand, der boede agter paa Mellemdækket, hvortil der var en speciel Nedgangskappe, 1 Hovmester, 1 Kok og 2 Messedrenge, samt 24 Mand forude, 14 Matroser og 10 greenhands af alle Nationer, hvoraf en Del var Portugisere. Alle mønstrede paa Part, saaledes at Matroser tilkom 1 Fad Tran med Tilbehør af Barder o. lign. af hver 220 Fade, og greenhands et af hvert 280. Jeg var eneste Skandinav ombord, og jeg sluttede mig straks til en Sydtysker Louis, som jeg senere sejlede sammen med i flere Sejlskibe, og en lille Scotsmand, som altid hed Scotty.

Skibet var en Bark paa ca. 1100 Reg. Tons. I Forre Bramsaling var der en Udkigstønde, af hvilken Aarsag Forre Bramsejl aldrig blev sat, naar Skibet var paa Hvalgrund eller i Isen nordpaa, og Røjlen sjældent, da Skøderne skulde hales ud til den firede Bramraa. Jeg skal senere komme til, hvorledes der blev rigget til paa Hvalgrund.

Alt var under Dæk, kun var Rattet i Læ af Materialerum paa Agterkant, Kabys om St. B. og Bestiklukaf om B. B. Hvor Lukafet ellers er i Sejlskibe ved Fokkemasten, var indbygget 2 store Gryder i Murværk, til at koge Spækket ud i til Tran, og en Køler ved Siden af, hvor Trannen kom i, inden den kom i de store Træfade (Størrelse som Vinfade). Af Baade var der 5 Hvalbaade (2 St. B. 3 B. B.), de hang i faste Trædavidder, som i vore Fregatter. Baadene var forsynede med saa mange Luftkasser, at de ikke kunde synke med den store Vægt, de skulde bære, thi foruden 6 Mand, var der Mast, Latinersejl, 6 Stk. 18 Fods lange Aarer, en 22 Fods Styreaare, 2 hele Manillatrosser af bedste Kvalitet til at slæbe i efter Hvalerne, Harpuner, Lanser, Økser og en svær Bøsse. I Forenden var en Rulle til Trossen, og i Agterenden en solid Pullert til at sætte fast om, desuden Vandtønde, Kompas og en Sæk Beskøjter.

Først fik vi Morgenkaffe, og Ordre til at tørne til efter Frokost. Dette benyttede den ene greenhand sig af til at barbere sig. En gammel Irlænder Tom, der var den eneste, der ikke var ædru, da vi kom ombord, blev ved at forhøre sig, om nogen havde Whisky. Da han opdagede, at John skulde indgnide sig i Floridawater, fik han straks hugget Flasken, som han tømte med et tilfredsstillende Resultat, men han lugtede i lange Tider ud af Halsen af dette Stof, saa han ikke var til at komme i Nærheden af. Efter Frokosten, der bestod af den gængse Ret crackerhash, bestaaende af Beskøjter og salt Flæsk kogt sammen sejlede i Fedt, hvilken Ret der skiftedes med Frokost og Aften hele Rejsen, lød det sædvanlige „turn to“. Efter Rengøringen, da Captainen kom ombord, lød Ordren „All hans aft“, hvorpaa han holdt en ægte down-easter Tale til Besætningen. Efter Middag, Boston Bønner og Flæsk, blev der gjort klar til at lette. Dette skee under de sædvanlige deep water chanties, dog var der een chanty, som jeg vil afskrive, da den vist ikke er kendt.

When first we left New-Bedford
They treat us very kind,
They swore we would have lots of oil,
Before being a fortnight out.
c. „Then blow you winds in the morning,
Blow your winds i — oh,
Clear away your running gear,
And blow, boys, blow“.

When first we left New Bedford,
They treat us very kind.
On Sundays we got stinking beef,
On Mondays we got duff.
c. „Then blow o. s. v.

But now we are out at sea, my boys,
The compass you must know,
I'll give you a week to learn it,
Or you'll lose your watch below.
c. „Then blow o. s. v.

But now we are out at sea, my boys,
It's coming on to blow,
They lay a'loft you son-of-a-bitch,
Or overboard you'll go.
c. „Then blow o. s. v.

If ever we reach New Bedford,
And are paid off ashore,
I'll bet my life, I'll stay by my wife,
And go to sea no more.
c. „Then blow o. s. v.

Now all you whaling skipper-lads,
I'll wish you all a' well,
But when you die, the devil stand by,
To pitch you into hell.
c. „Then blow o. s. v.

Sejlene blev ligeledes chantied op, og for en god Vind stod vi „the golden gate“ ud. Efter at have passeret Farallon, blev Besætningen fordelt i 2 Vagter. 1. Styrmand havde ingen Vagt. Louis, Scotty, jeg, 4 andre Matroser og 5 greenhands kom paa 2. og 4. Styrmands B. B.s Vagt. Resten paa 3. og 5. Styrmands St. B. Vagt. Derefter blev vi fordelt til Baadene, 1. Styrmand, 1. Harpuner, og 4 Mand til hver, jeg kom i 4. Styrmands Baad, de 4 tiloversblevne skulde blive ombord for Manøvrering af Skibet, naar Baadene var fra Borde.

Vagterne var 4 Timers, men paa Hvalgrund 6 Timers Vagt. Kursen blev sat sydpaa, alt Sømandsarbejde foretaget, Rigningen sat, vævlet og lapsalvet, Skibet malet inden og udenbords, der blev dagligt braset bak, for at Besætningen hurtigt kunde lære at faa Baadene i Vandet og blive fortrolige med Roning med de stive 18 Fods Aarer, Orlogsroning. Baade med Inventar blev passet af Harpunererne med eventuel Assistance af en Matros.

(Fortsættes)

Agiter for Tilgang

til

Marineforeningen

Fortegnelsen over nye Medlemmer vil
fremkomme i Februar-Nummeret.

Brug
D. Friis'
Bagepulver

**Vejle Mælkeforsyning
og Flødefabrik**

Vejle Andelsmejeri

Telefon 510.
Vejle

P. Saxbergs Skibshandel

Skagen
Telegram-Adresse: Saxberg
Rigstelefon 86

**Nordjyllands Kul
Kompagni A/S**

I. L. Hamre
Sejl-, Flag-, & Presenningfabrik
Aalborg — Telef. 381
anbefales.

**SWENDBORG
A-VEN-A
MALT-ØL
SUNDHEDS-ØL**

M. Steffensen. Cafe „Haabet“
Nyhavnsgade Aalborg Telefon 1847
Bedste Madsted i Aalborg.

Kalundborg Øl

Harald Fischer
KORSØR — Telf. 96 - 104 - 339
Kolonial — Isenkram
Leverandør til Marinen

CARL CLORIUS
Bager og Conditforretning anbefales
altid 1.ste Klases Varer.
KALUNDBORG TELEFON 187

Fjedre

for Dieslaggregat, Sikkerhedsventiler,
Rørledninger, etc. Hurtige Leverancer,
høj Kvalitet.

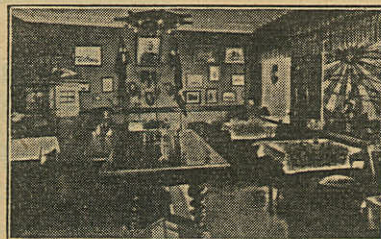
A. B. Svenska Spiralfabriken
Stockholm

Skandinaviens
største og ældste Fjederfabrik.

Chas. Mortensen
Sejlmager
Randers

Telte, Sejl, Flag og Presseninger
Autoriseret Forhandler af Marine-
foreningens Standere.

Søfarende!

Se ind i Marinestuen
Restaurant „Gl. Toldbod“
Havnen — Randers
der mødes vi alle
Telefon 1267

Koch & Thomsen Randers

Lene Bredahlgade, Tlf. 1687 & 2854
Smede- og Maskinværksted
Alle Skibsreparationer udføres.

Helsingørs Jernskibs- og Maskinbyggeri

Helsingør Etabl. 1881 Danmark
Nybygning og Reparation af Dieselmotor- og Dampskibe.
Byggebedding for Skibe indtil 430 Fods Længde. — 2 Tørdokker og 1 Op-
halingsbedding for Skibe indtil 380 engl. Fods Længde.
Telegr.-Adr.: Skibsværftet. Telefon Nr. 40, 91 og 357

KAAS & SØRENSEN (Indehaver G. E. Olsen),
HELSEINGØR

KUL - COKES - BRÆNDE

En Gros & en detail. Telefoner: 39 — 1139 — 57

Alle Marinere
mødes i
Industriforeningens Lokaler
NÆSTVED TELEF. 91

A. EVENSEN & Co. A/s

AARHUS

TLF. 509 & 529 TELEGR. „ADAM“

H

A/s **Chr. Boldsens Efterfølger**
Jern, Staal, Metaller
Randers

M. Simoni, Aalborg

Jyllands ældste Vinhandel.

M. Kjærs
Smedie & Maskinfabrik

Aalborg
Telefon 2371 og 3443

Sportshuer Hatte

ENGLISH HOUSE

Østeraa 2 - Telefon 3542
Aalborg

Specialmagasin i Herrelingeri
Pyjamas Manchetskjorter Natskjorter

K. Kjeldgaard
Jern-, Staal- og Maskinforr.
AALBORG

Aalborg Bugerselskab

ved JACOB NIELSEN
Telefon 1265

Aarhus Stevedore Compagni

Telefon 465 og 6432

Losning og Lastning!

Fineste Aarhus Vand

Mineralvandsfabrikken EXPRES
v/ Jens Skou - Aarhus
Telefon 7700. 3 Linier.

Andreas Skaarup, Aarhus.

Colonial- og Delikatessforretning.
Telefon 865, 866. Skolegade 29.
Leverandør til Marinen

SOPHUS E. JOHNSEN & Co.

SKIBSHANDEL, DRAKENBERGHUS
Telegramadresse: Sejus. Tlf. 2859, Riis Skov 157
Medlem af Marineforeningen.

Alt, som kan udføres fra Frilager.
HAVNEGADE 32, AARHUS

D. F. J. F. T.

M. Olsens Bogbinderi

Vesterbrogade 41 B.

København V.

Telf. Vester 8231.

Horsens

Jern- og Staalforretning A/S

(tidl. N. C. Nors Jernhandel samt Horsens
Jern- og Staalforretning)

Telefon: 2031, 2032 og 2033

P. B. Nissen & Søn

Indeh. Johs. Nissen - Blikkenslagermestre
Exam. aut. Vand- og Gasmester

NØRREGADE 26 - HORSENS - TELF. 263

Installation af W.-C., BADEVÆRELSE og
CENTRALVARME

Chr. Jacobsens Maskinfabrik

Horsens - Telefon 1214

FRITSTAAENDE DAMPKEDLER

Medlem af Marineforeningen

Marinere besøger

Hirtshals Kro,

Feriegæster modtages.

Telefon 7

**Dansk Møbelplade
og Finérfabrik A/s**

Odense Telf. 5188

Brd. Joh's. & Emil Franke

Svendborg

Kød - Flæsk - Paalæg
Leverandør til den Kgl. danske Marine

F. H.

UNIFORMER

og Herre Skræderi leveres paa faa
Dage til rimelige Priser:

Statsebedsmæne indrømmes 10% ved
Kontant

Brd. Brudzewsky

Gothersgade 17 — Telefon Byen 670

Besøg den nyindrettede **Marinestue** i Jensen & Asmussens Conditori „Elevatoren“ **Vestergade, Odense**
NB. Billige Priser - Ingen Drikkepenge

AKTIESELSKABET
DET ØSTASIATISKE KOMPAGNI

(THE EAST ASIATIC COMPANY, Limited)

IMPORT til Europa af østasiatiske og andre oversøiske Produkter.
EXPORT til oversøiske Pladser af europæiske Produkter.
SKOV- OG SAVMØLLEDRIFT i Siam.
REGELMÆSSIG RUTEFART paa Siam, Ceylon, Kina, Japan, Sydafrika, Australien, Java Vestindien, Mellemerika og Vestkysten af Nord- og Sydamerika.
Alle nærmere Oplysninger angaaende Kompagniets Virksomhed faas ved Henvendelse paa **Hovedkontoret, Holbergsgade 2, København K.**
Filialerne i Bangkok og Singapore eller Agenturerne.
Ægne Agenturer: Shanghai, Hankow Tsingtao, Dalny, Harbin, Vladivostock, Seattle, San Francisco, Santiago de Chile, Durban, Johannesburg, Cape Town, Madras, Rangoon, Calcutta, Penang, Kuala Lumpur.

J. H. SCHULTZ A/S

omfatter **Bogtrykkeri
Bogbinderi
Forlag
Boghandel
Annoncebureau**

og kan derfor give den bedste samlede Service

Niels Juels Gade 12 — Central 1195 — København K.

DET **DANSKE
GØDNINGSKOMPAGNI**

København — Nykøbing F. — Odense — Aalborg — Struer
Aarhus — Esbjerg — Sønderborg

Aktieselskabet

BOFORS' NOBELKRUT

Skandinaviens største
Krudtværk

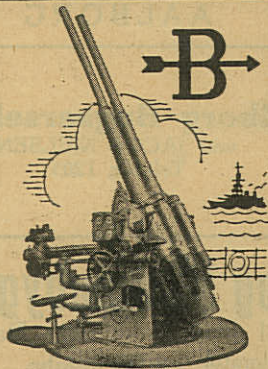
Krudstof af spunden Nitrocellulosa.
Røg- og askefri Forbrænding.

BOFORS'

**KRIGSMATERIEL,
VÆRKTØJS- og KONSTRUKTIONS-
STAAL,
SMEDE- og STAALSTØBEGODS,
STAALPROPELLER m.m.**

A.B. BOFORS
BOFORS • SVERIGE

Københavns Maskinisteskole.

Statsanerkendt Lærestift.

Kursus til Maskinisteksaminer. — Motorpasserprøven, — Maskinpasserprøven, — Kedelpasserprøven, — Den kommunale Installatørprøve. Program tilsendes, og alle Oplysninger gives ved Henvendelse til Skolens Kontor, Nørrebrogade 13, København. Daglig 18—20 (Lørd. undt.)

Højgaard og Schultz A/S

Ingeniører og Entreprenører

Hovedkontor: Ewaldsgade 9 — — København

AKTIESELSKABET

C. OLESEN

MANUFAKTUR EN GROS OG FABRIKATION
DANSK PLYS og MØBELSTOF-FABRIK I KASTRUP

C. W. Petersens Bageri og Konditori

St. Kongensgade 91. — Telf. 6712

anbefales til Messerne og Køkkenerne paa Forterne. Alltid 1ste Klasses Varer

Brug
DANMARKS
Kaffetilsætning
SUNDHEDSKONTROLLERET
GULDMEDELLE

Vin rouge

(Spansk Landvin)

1,75 1/2 Fl.

P. STIG ANDERSEN'S
VINHANDEL

PALÆGADE 5

THALBRØD

til **KUVERTBRØD
THEBRØD
SANDWICH**

Det danske Fladbrød

Bagt af Rug, Byg og Hvede

NYHED til det danske Bord

Faas hos alle Købmænd, Mejerier og Bagere i Pakker á 25, 50, 85 Øre —

12 Kroner kontant gives i Rabat ved Køb af 100 kg Smør eller 100 kg Ægte KANA VEGETABIL Margarine eller 25 kg Kaffe, The, Cacao og Chokolade at aftage efter Forbrug. Alltid bedst og billigst. Smør- og Kaffelageret „GAMA“ Fredericiagade 27 Telefon Palæ 199

Kunst-Klinkeri & Sliberi

Skaaret Porcellæn afslibes og forgyldes. — Bli-ver som nyt. — Skaaret Glas afslibes og poleres. W.C. og Vandkummer rep. paa Stedet. DR. TVÆRGADE 41 (Den høje Stue) Eneste virkelige Sammenbrændings-Anstalt. Anbefales af kgl. Porcelæns-Fabrikker. Tlf. Palæ 347 x., Tlgr.-Adr.: „Klinke-Peter“. Alt hentes og bringes.

Under Dannebrog med en
TUXHAM
Raaliemotor 12—410 HK.
TUXHAM A/S. København, Valby. Tlf. 8816

Møller & Mammen

C. 13960 **Gothersgade 42** C. 13960
Isenkram, Køkkenudstyr, Glas, Porcelain stort Udvalg, Yalelaase opsættes overalt

O. & C.

Chr. Jacobsen

Bageri & Conditori
DRONNINGENSGADE 44—46
TELEFON CENTRAL 5820